

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'55 »
Un any.....	2'60 »
Per dotzenes.....	0'45 »
Núm. atrassats des 2.º tom...	0'06 »
Id. id. des 1.º tom...	0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.	3 mesos.....	0'85
	1 any.....	3'25
Dins España.	3 mesos.....	1'00
	1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Estrangè.	3 mesos.....	1'50
	1 any.....	5'00

¡FORA USURÉS!!

«¡Fòra usurés!» Aquest crit, se pastá y pegá fa uns quants anys: y à mòdo de bandera axecaren y féren corre uns projectes, reglaments ó estatuts de Societats, per axarmá tots els camins y tirañs d'els negocis, transaccions y giros, y proporcioná fondos amb poch engorros y mòdich interés, à fi d'aná matant s'enginy de sa usura, arruxant sa mala falèra d'els usurés. Còsa vertaderament molt ben cabilada y compòsta: perque aqueixa casta de gent de sa usura, son dins es camp d'una ben ordenada República, es dí, dins la còsa pública social, son còm els ugóns, cartis, romagués y floresvías, dins una tanca ó sementé.

Però còm tot à n'aquest mon té cayres hòns y dolents, hey va havé qualcú, llarch de vista que li pareixia afinarli una mica sa punta de s'oreya... casi es sortida sa paraula unglá, que s'ha suprimít perqu'era de mal sò: y à altres los fé el mateix efecte d'aquells allòts quant cridan à n'es cotxés: «¡Pegau derrerera que n'hi ha un!» quant ells no s'hi pòren posá, perque tròban es pujadó ocupat.

Aquell crit també mos recordá lo que hem vist y sentit tantes vegades, y que anám à má de sentí encara molts de pichs sempre lo mateix amb ses causes qu'heu motivavan, y sempre lo mateix amb sos resultats que donavan, ses proclames y manifestes en totes ses girades de govèrn: que sempre pòsan per devant «Economies... Moralitat... Justicia... Igualdat devant sa lley...» y tot lo de caixó; que pareix qu'axò de proclames y manifestes, los fan tots de motlada: y la gent, que no se recòrda d'els passats, qu'eran iguals, s'ho creu, y els qui heu cridan casi heu arriban à creure encantilts cridant, y sa part des pòble, que sempre en rollets y tasses s'entusiasma, heu seguirá sempre creguent: y n'hi emprèn còm à n'aquells embusteros, que si fos possible, passant es Crèdo per sa séua boca sortiria mentida, axí

ells arriban à creure veritats ses séues mateixes mentides.

Hey havia un frare, que quant los arxuren de ca-séua quedá secularizat, vulgues no vulgues, y engiñantsè axí còm milló poría, anava d'axò d'endimoniats y còses de mal bossí, y escorcismes... Fandango ó Bolero, per ell tot era bona prèsa; de molt jove ja era sortit trampát y de vèna per axò: y quant sa derrerera posada de l'Inquisició, perque no ley duguessen, se va fé, ó va lográ qu'el fessen «Familiar del Santo Oficio», prengué patent de seguro.

Axí s'assegurá y posá à còbro des xubasco; perqu'à un que n'és, y hey está dedins, es mal de fé aficarley. Aqueixa idèa y vivó, dins un altre ordre de còses, vuy dí, té molts d'imitadós.

Contan també, encare que sia molt ofensiu per la Justicia, y s'ha de creure qu'es cuento, y rès pús, qu'una vegada penjavan un homo, y un va demaná:

—«¿Y qu'es axò?»

Y un altre que se mirava la fèta li respongué:

—«¡Y qu'ha d'essè... lladres gròssos qu'en penjan un de petit!»

Aquell crit de «¡Fòra usurés!» fonch lo que mos fé vení à la memòria, sobre tot, lo d'aquell que recomaná molt à un sant y zelós pedricadó que s'esforsás tot lo possible, y estengués fòrt amb sos séus profitosos sermons, quantre es malahit vici y gròs pecat de la usura: perque à n'aquella ciutat hey havia cundit molt sa pèsta d'els usurés; y era còsa de posarhi remey. Aquell bon pedricadó heu prengué amb ses dents, y acabá per fé tota sa séua feyna quantre aquell vici y pecat. Al cap d'un quant temps, unes hònes persones, carregades já de no sortí de sa parada de ses sèbes, y de sentí sempre lo mateix, li féren avinent que no importava pegá tant, y tant fòrt, y sempre demunt aquell assumto, quant felisment allá no hey havia motiu per fé tant d'estabeitx...

—«¿Còm s'entén?» (digué maravellat el pare pedricadó «Fulano de tal, m'ha dit tot lo contrari; y m'ha pregat y recomanat qu'heu fés axí quantre la usura.»

Y ets altres espantats li respongueren: —¡Que diu, sant homo! en tota aquesta ciutat no hey ha més usuré que éll, ó per dí milló, éll es el més gròs usuré qu'hey ha aquí.

Es pedricadó quant el va veure, li digué, fentli gran carrech.

—Señó Fulano, vostè no solament m'ha enganat, sinó que segons m'handit, d'aquest vici y pecat, quantre el qual tant m'encarregá que pedricás, vostè n'está molt ferit: en tant que si no es s'únich usuré qu'hey ha aquí, per lo manco es el qui heu es més, y el qui les fa més gròsses: me diga si conté veritat axò, ó si son males voluntats que li ténen.

Y l'homo fresch còm una cama-ròlja, li respongué:

—Sí, señó, jò fas aquest negòci: fas lo que puch per treurerli tota sa sustancia; perque té moltes aminves; no totes surten bé, y un homo, verdes per maduras, ha d'assegurá lo que pòt; axí es, que, es vint, ó trenta, ó cinquanta, ó cent per cent, que pareix còsa fòra mida, hey ha any qu'un amb altre no em surt à dotze, ó quinze, ó vint, de tot es capital amollat: y rèdits, interessos d'aquests, es moneda corrent; es banchs y societats de crèdit, d'axò de deù, y dotze, y quinze, s'en fán el gròs, y ningú los diu usuré. Y jò no comprench que quant un homo tot sòl seguint es mateix rumbo, ó aqueixes societats fent lo que nòltros feym, per elles estiga tot ben fet, y no hey haja res que dí, y per nòltros, tant sa proa demunt. Vostè heu mir bé, y veurá còm no hey ha tant per tant. Y també s'ha de tení en conta, que jò fás moltes òbres hònes, y llimosnes, axí còm puch, y axò no heu fán tots, y vaitx à missa, y rès el rosari, y no deix sermó, y...

—«¡Homo! (li contestá es pedricadó,) ¡totes aqueixes hònes òbres, les entela, esfendra y tira à pèdre es malahit vici, y remalahit pecat que vostè du demunt! axò d'escusarsè d'una falta y pecat, perque altri també heu fassa, es una rahó foradada; y sobre tot, ¿y còm vostè, usuré de marca, m'encarregá tant que jò pedricás quantre sa usura? M'esplich

axò, perquè jò no heu entench, ni heu puch comprendre.»

—L'hey explicaré. A fòrsa de fé es cap viu, corregudés, y sustos, y punts escapats, axí mateix he pogut arribá à fé un bòn capitalet, encara que no tant gròs com la gent se pensa; som es refugi de tothom quant se tròban aufagats, per ventura d'els mateixos que li han parlat mal de mí; à mí vénen de lo més alt à lo més baix, fins y tot el mateix Govern, dies de rusca, si té sa caixa buyda, vé à mí, y may s'en vá sense consòl, y m'ho paga bé... còsa que fan tots, com vostè sap, han fét y farán sempre: ells à nòltros mos fan molt bòn bròu, y nòltros som per ells precisos, tant qu'allá ahont n'hi ha un, hey ha s'altre. Y vejent lo que 'm passa, me sospit que més de quatre me vòlen fé la competència; y per axò, per pará es còp, à mí me convé molt que li prengan ferredat, per seguí jò tot sòl à n'es negòci... ¿Heu comprèn ara?

Aquell sant homo pedricadó, sortí d'aquell cás, arrambantlí es gràn es-bronch que merexia.

—«Jesucrist, Deu y Señor nòstro, (va dí;) allá ahont estigueu dos reunits en nòm méu; jò estaré es mitx de vòltros. Y la Santa Mare Iglesia Catòlica, depositaria, y encarregada de sostení la Seua Doctrina, mos enseña que, quant en majó número son els faèls replegats per adorá y pregá à Deu, més grata es à los séus ulls aquella oració.»

Sense pensament de fé mescles de *sacro-profanis*, se desprèn des segon pe-cat capital, qu' es la *Avarícia*, per s'ordre que los dú la doctrina cristiana, sense aturarmós à pensá, ni aficarmós à aclarhí, quin d'els sèt és el que per mes flach y redolent mereisca ordre de preferència, se desprèn d'ell, que per fòrsa hey deu havè un dimòni tayat de lluna, encarregat de ferhó marxa: aquest dimòni, y sa quadrilla de comparses séus, regularment deuen havè prés sa forma de *cucuruchos* d' unses, ó paquets de billets de banch: y d' un mòdo paregut à lo que digué Jesucrist, à los séus deixebles, els degué dí, ó pogué dirlos à los de la séua:

—Allá ahont els qui anáu de la còsa, vos apleguéu y repleguéu, allá estaré jò esmitx de vòltros, y vos faré llum, y en farém per llarch, no tengueu ànsia ni pò, ni escrúpols de cap casta. Axí com uns van à n'es negòci de s' ànima, nòltros hem d' aná à s' ànima d' es negòci: Vòltros sou d' els méus, y jò som d' els vòltros.

Perorata d'efecte, còp de bombo, discurs *al grano*, grá caygít à bona tèrra. ¡Vaja! un dimòni en regla, un dimòni entussiasmado, una espècie de *patriota callejero*, y derrera éll dues dotzenes de xaranguistes, murguistes, apareyats per rompre... *Chim, Chim, Chim, Chim, Chirin, Chim, Chim!*

Lo cèrt es, que d'en sá qu'hey ha

Societats axecades per matá sa *usura*, com se deya, axí mateix segueixen els *usurés*, que no pareix sinó que n'hi ha més d'aquesta falèra, y tots segueixen fent lo que pòren; y qui fá lo que pòt, no está obligat à més.

Per aventura n'hi haurá, que pensarán qu'amb axò se ha volgut dí qu'aquestes Societats eran companies d'*usurés* en gran: precisament axò no volia dí axí; lo que pòt haverhí es, que no se ha sabut comensá bé s'article, ni acabarló milló: y, la veritat, fa pèrsa tornarló comensá y deixarló pitjó, que tot podria essè, perquè qui es desmañotat, com més heu vòl compòndre, devegadas, y sovint, més heu esfondra. Per lo tant, val més deixarló axí com es sortit, y cadascú qu'es fassa sa mesura com vulga.

Y cuento de aquí, cuento d'allá, quant era hora d'entrá à trèure contes, tot es lloch es quedat plè; per avuy no hey cap rès pús, y per fòrsa s'ha de deixá lo que falta, que son bones tayades, per altres dies.

TONI TRÒ.

A MON ESTIMADA AMIGA C. G. DE M.

La Mòrt trista y descarnada
Tenia sobre el méu cap
Amb la guadaña axecada
Per lo colp descarregar.

Un mes en el llit postrada;
Quinse dies delirant....
¡Ay! Conxeta, jò be creya
May més tornarte abrassar!...

Mes; María Immaculada,
La Mare d'els desdixats
Me vá allargá una maneta,
Y els méus sentits revivá.

Ella amb sa dolça mirada
De mí la Mòrt alluñá,
Ella aclarhí ses tenebres
Que m'estavan rodetjant.

Ella em doná fortaleza
Per soportar bé aquells mals.
Ella me torná les fòrses
Y bona prest me tindrà.

¡Quina Mare tench tan bona!
¡Que de pixòrs que m'ha alugat!
Ella me doná paciència
Per sofrir tants de traballs.

Ella es ma dolça esperança
S'únic consòl qu'he trobat
En las penas y desdixes
Que d'es que som nada pas.

Mes, les sofreisch resignada
Un altre vida esperant;
Si el mon m'ha donat espinaes,
Deu, la glòria 'm donará.

UNA SEUVATGINA.

UN CÁS RARO Y ORIGINAL.

Encara m'en recòrt: era à n'aquell felis temps de sa méua infancia; devia tení un sis ó sèt anys; temps d'òr que per desgracia passa prest, temps de pau, que per bé que fassèm, no 'l tornarém à veure. Però dexèm de pensá en còses que tant mateix no podèm havè, malde-ment mos reben-tèm. Anèm à s'assunto.

Ydò heu de sebre que quant jò tenia aquesta edat que vos he dit, tota sa méua curòlla era compòndre capelles, y sobre tot en vení devés Nadal endresa un bòn betlèm. Quant estava fét, tots els méus amichs y condeixebles d'escòla venían à veurèl; y quant sentia que 'l m'alabavan, no tocava en tèrra de content. Però en camvi també de bot y bo-ley m'havia de beure qualche galotxada que 'm feya pèrdre es bòn humó, si qualche vegada per ecsemple sentia que de-yan: «qu'es bðu tenia ses bañes curtes; qu'es sòl, no era natural;» però jò feya oreyes de cònsul, y no per axò me para-va en barres; cada any, havia de sortí à ròtlo es méu betlèm; bé ó malament. (Ara vé lo bò.)

Un any, quant vaitx tení sa còva com-pòsta y es rayos del Esperit-Sant ben posats, y tot à la llesta, vaja envant à devallá es pané d'es pastós y.... ¡¡Oh tristesa sa méua!!... No n'hi hagué cap que fòs per à sortí; lo mateix que si à dins aquell pané hey hagués hagut un terremòto com es de *Ischia*, un tenia es bras romput, s'altre un pèu fóra des lloch, un altre sa cara esclafada, y amb una paraula qui més qui manco, tenían mal que los bastava per no sortí à ròtlo aquell any.

Totd'una no sabia qu'havía de fé; per pága ja havia gastat es cinch sòus y mitx, que 'm donava mon pare cad'any pe's betlèm, en reforsá sa glòria d'angels y xerafins; y em trobava es dissapte de Nadal, sense tení pastós, ni *quinquibus* per comprarnè; y per altra banda es demanarnè altre pich à mon-pare, era demaná rem à un óm.

Com s'aprieto es mare de ses resolu-cions, vaitx resòldre (suposat de que per aquell any no hey havia altre remey) de fé es pastós de pasta. Dit y fet. Agaf farina y aygo calenta y som partit. Ja se vé qu'un sortí amb ses cames gruxa-des; s'altre amb una cara com un impè-ri y un altre amb sos turmells inflats; però axí mateix los vaitx fé prestá servi-ci per aquell any, amb s'esperansa de tenirnè de millós un altre vegada.

Un dia dematí, dilluns per mes señes, quant sortirem d'escòla jò y un com-pany méu, mos n'anarem à veure es méu betlèm; y quant forem dues ó tres passes antes d'arribá, vérem un moix gròs que 'n sortia de dedins, y pensant que no poria havè havè féta còsa bona, vaitx llansá un crit diguent: ¡¡Adios

bellèm!! Debades el vaitx encalsá amb un garròt; perqu'heu doná a ses cames, y no més el vérem es temps que partí.

Mos ne tornám devant es bellèm jò y es compaño; ell riguent y jò plorant; amb sa mateixa gravetat que ses autoritats quant se presenten en es lloch ahont há succehit una averia.

Registrárem es bellèm, y vérem que 's mal era molt gran. Perque vos ne formeu una idea exacte y cabal, el contaré per parts.

Primerament s'ampolla de vinagre que servia per fé es sòl vermey, rompu-da. El rey Heròdes dues escarinxades a s'esquena y una oreya menjada. Sa sibilla una má menjada y una mossegada a una cama. Un pastó que duya un xòt, una mossegada a un jonoy, y ses oreyes manco. Per abreviá foren pochs es qui sortiren sense está escalabrats poch ó molt.

Sa respòsta d'una observació que vaitx fé a n'es meu compaño me posá de mal humó fins a s'estrem; y fonch, que quant li feya notá qu'es hòu y sa mula no tenian res de hòu, ell me contestá amb unes riayes còm un temple: «Còm jò t'ho dich que aquest moix sabia que 's feya y amb qui se posava.»

Estava una per dues, per descarregá demunt éll tota sa méua furia; però, per pó de no pèrdre s'amistat, me vaitx reprimí y sense més incidents, mos despartirem.

Si volèm are nòltros trèure algunes reflexions morals sobre aquest cas, podèm; perque n'hi ha unes quantes que canen de madures. 1.ª Tots aquells (y aquelles) que ocupan un puesto que no es per élls, están a s'estrem, de que los succehisca lo que succehi en es pastós d'es méu bellèm. 2.ª Qui sa fia de persones qualsevòls per un puesto ocupá, es méu xasco s'en durá. 3.ª Alèrta a cercá amichs, sabeu que n'hi ha de molts qu'heu son de bossa; ¿voleu una pròva que no equivoca may, per coneixe si es, ó no, un hòu amich? mirau si vos aconsòla y no s'aparta de vòltros en sa desgracia.

Ara per vòltros mateixos podeu trèure més consequències morals si voleu, amb quant a mí, basta dirvós, qu'aquest cas es històrich; y me succehi a mí, un servidó de tots es lectors de L' IGNORANCIA que crech que ja 'm coneixen p'es nòm de

MESTRE GRINOS.

LO SANT ADVENT.

Es l'Advent, pe'l hòu cristiá
Temps de pròva y de salut,
Y acceptable amb gran virtut
Que mos correspon honrá.
La Iglesia amb lo sant Advent
Mos presenta a la memòria

Fets que recòrdan la Història
Del Sant y Antich Testament.
La vida de tot Patriarca,
Els oráculos d'els Profetes,
Y aquelles frasses discretas
Que pròvan, que'l gran Monarca,
Que'l Divino Enmanuèl,
Nòstro Rey y Legislador
De los pòbles Salvador
Va debaixá desde el Cèl;
Còm a Fill del Etern Pare
Y gran Messias promés,
Que ver Deu y Hòmo es,
Concebut de Verge y Mare.

Per celebrá aquest Mistèri
Li tòca a tot hòu cristiá
El pensá bé y medità
De son còs la gran misèri.
Vat'aquí el temps acceptable,
Per recobrar la salut;
Y arrancar lo miserable
Des nòstro còr corromput.
Desaparesca de vòltros
La fosca de la maldat,
Y brill sempre demunt nòltros
Sa llum de la caritat.
Fòra vicis, y deliris,
Fòra deshonestidat;
Conservèm còm a blanchs lliris
La pureza y castedat.
Presentèm digne hospedatge
A n'el hòu Deu humanat;
Per mereixe un hòu viatge
En pujá a l'Eternidat.

P. G. F.

VOCABULARI EN VERS

DE LO QUE DIUEN A UNA BUFETADA Y A UNA MENTIDA.

TROBAT DINS UN TEMPLE DE BACO MENTRES QUE
L'ADESAYAN PERQUE L'ONDEMÁ ERA SA FESTA
DE SON CARRÉ.

Es compòst per un andalús mallorquí de ses isles Britàniques, capital de Washington, provincia de ses Illetes, anomenat Mèstre Sr. D. BOITX, d'ofici d'escapsarlès y clavarsèn una lliureta amb un glop, membre de sa societat titulada de sa *Copilla*, catedràtich d'ets altòts que van a du òli y ví, poeta del *Parnaso de s'Aygordent*, etc., etc... que presentá dit vocabulari a s'esposició Universalíssima des Moliná, capital del Africa, provincia de Montuiri, districte de Mont-y-fideus, barrio dels que fan esses, carré de la Xina, núm. 00000/00000, *entrecielos*, y segons sa justicia des jurat *calcinadó*, obtingué dit Vocabulari medalla de llauna dorada de rovey, y gran diploma d'honor de papé d'estrassa.

Badau hònes oreyes y riureu per ses butxaques:

LO QUE DIUEN A UNA BUFETADA.

Un sis que val per un dotze,
Nespla, Séba, Bufatada,
Un Trompichol, un Xislet,
Cirera, Serva, Trompada,

Una d'aquelles que fib-blan,
Una Fòrta y un Ensenay,
Castañolet y Castaña,
Un Mal Jòch, Morma y Ventay.

LO QUE DIUEN A UNA MENTIDA.

Una Veritat Sencera
Una...! una Emblanquinada,
Una Mentida, Gatova,
Una qu'ha estado inventada,
Una Mèna, Blanca, Bola,
Xilla y també Embusteria,
Una Moxa, Sopa, Farsa,
Andalussa y Gatería.

Dit señó que compongú axò, sòls sabia fé esses, y no sabia per consiguent escriure son nòm ni firmá, y axis firm jò per ell

UN ATREVIT.

À MA ESTIMADA.

Dins la Cort de les planetes
Es lo Sòl, emperadó;
De ses belles estrelletes
Es també lo bell timó.

Entre ses pedres més fines
Veitx governá lo diàmant,
Per ser ell la més brillant,
Dins s'acadèmia de mines.

Veitx la ròsa en el jardí,
Ser la reyna de les flòrs:
També veitx lo bell jasmí,
Ser lo rey d'els grans olors.

Si dematí tENCH la sòrt
De mon sòmit despertar,
Tota soleta lluytar,
Veitx l'estrelleta del nòrt.

¿Còm, pues, si entre les estrelles,
Pedres, planetes y ròses,
Se tenen per maravelles,
Les mes riques y precioses.

No has estat tú s'escullida
Essent tú, futura espòsa,
Per més bella y mes garrida
Sòl, Diamant, Estrella y Ròsa?
Ton esclau

TINET.

XEREMIADES.

Ja s'está imprimint es Calendari ó pronòstich de L' IGNORANCIA d'aquest any qui vé. Aviat n'hi haurá de venals a ca'ls hereus de Don Gabriel Rotger, en la Cadena de Cort, n.º 11.

El de l'any qui vé tendrá ses planes més gròsses y durá moltes més noticies y còses qu'es d'aquest any passat. Escoltau aquesta lletanía que vé.

1.ª Tots els dies de l'any amb números gròssos; y perque se sábiga quin dia

es à primera vista, ses festes duen un número diferent.

2.ª Tots es dies de sa setmana posats de manera que no sia necessari girá sa fuya fins es diumenge vespre.

3.ª Tots ets Sants de més devoció de tot l'any, dia per dia, y moltes vegades dos ò tres amb un dia.

4.ª Totes ses festes gròsses y petites, movibles ò no movibles.

5.ª Una efemeride per cada dia de s'any de ses més interessants.

6.ª Un consej, ò remey, ò experiència acreditada, ò recepta qu'ella tota sola val més qu'es Calendari.

7.ª Totes ses indicacions necessaris à n'els catòlics en coranthores, festes, dijunis, abstinències, ànimes, indulgències y altres.

8.ª Totes ses notícies útils à n'els qui van de fires per ses viles ò de festes de tota casta per fòra-pòrta.

9.ª Moltes altres còses curioses sobre costums des pòbles.

10.ª Moltes glòses, covèrbos, endevinayes, preguntes, cavilacions, geroglifichs y demés carro-portal de porros-fuyes.

11.ª Es dies de gala, de corrèu y d'altres còses.

12.ª Avisos à n'els qui festetjan y van de casá.

13.ª Receptes per curá es mal de ventre diari y remeys per altres malalties.

14.ª Advertències à n'els pagesos sobre es temps de sembrá, cohí y fé ses feynes des camp.

15.ª Ses llunes de tot l'any, els eclipses de sòl y de lluna y es temps qu'ha de fé, si Deu ho vòl.

16.ª Ses hòres de sortida y pòsta des sòl, per tots els dies del any.

¿Encara voleu més còses?

Ydò n'hi haurá més encara, però no convé dir-lès totes. Ja les sèbreu en essè s'hòra; per ara contentauvós amb ses qu'he dites que son més que suficients per de mostrarvós y convencervós qu'aquest Pronòstich es baratíssim donat per cinch pès-ses gròsses que compònen tres sòus mallorquins, ò sia MITJA PESSETA castellana cada ecsemplá.

Per cinch pessetes vos ne donarán una dotzena que fa un vint per cent de ganancia.

Y si'n preniu cinquanta no vos costarán més que vint pessetes.

*
**

Hem rebut un nòu periòdich que se titula *El Laborioso* y que se publica à Madrid cada quinse dies y costant tant sòls una pesseta y mitja cada trimestre.

Lo particulá d'aquest periòdich es que no se ocupa de rès més que de fusta, lleña, y còses semblants; per lo mateix el recomanám à tots es fustés, carretés, agricultós, cadirés, comerciants en lleña de tota casta, tornés, escultós, etc., etc.

Sense qu'heu prengueu en mal sentit ja es segú qu'hey haurá lleña per tot-hom.

*
**

Vòltros que perteneixeu al Escellentíssim Ajuntament de Palma, vòltros

que vos diuen pares des pòble, teniu llástima y pietat de totes aquelles persones que forsosament deuen havè de passá p'es carré des Call y Pont y Vich. Dimecres à vespre passava una joveneta per aquest últim carré y va tení sa desgracia de posá es peu à dins un pou d'els tants qu'hey há à dit carré; però amb tan mala sort que va caure y se va rompre una cama: dos caritatus veynats d'aquell carré le varen portá à ca-séua amb estat tan llastimós.

¿De qué serveixen tantes contribucions dirèctes é indirectes que mos fan pagá? ¿de qué serveix que mos fassen menjá sal vulgues no vulgues, si à lo primé que s'hauria d'atendre heu deixan tan abandonat?

Missions gosaria qu'à n'aquests dos carrés no hey ha cap veynat qu'en dies de festa duga faixa.

*
**

¿Aquests allòts que jugan, corren y atropellan sa gent p'es carré, quant cuydarán els séus pares de que fassan honda?

¿Y aquests cans que van à llòure y mossegan al qui manco se recòrda d'ells, quant los posarán retgit?

*
**

Diuen que vé à Mallorca un corredó aragonés que no ha trobat ningú que li goñás à corre per fòra Mallorca. Nòltros creym qu'à sa nôstra illa, ahont ses corregudes han tengut sempre certámens y prèmis, hey ha joves pagesos que li poden goñá si vòlen.

Ara es hora per lo mateix de demostrar-hó y de que qui té comes que les trèga, que sa jòya que podrá goñá será molt més qu'una bossa de vell marí plèna de tabach. Sa nôstra tèrra, si axò arriba à succehí cobrará fama, y es qui li goñarà en treurá honra y profit.

*
**

Un Diumenge d'els passats, després d'acabada sa funció relligiosa qu'es doná à s'iglesia de Sant Jaume en desagravi de ses ofenses qu'havía rebudes amb sa séua honra la Vèrge Inmaculada, que per cèrt va essè lluhidíssima, entrá à dins lo sant temple un escritor *afamat* donantsè molt de fums qu'apar no li bastás lloch per passá. Però després amb escándol des bòn sentit y de ses hònes lletres, es nôstro héroe sortia de l'Iglesia carregat amb un violinòt de capella.

¿Fé de bastaix tot un editor responsable! vaja; axò será molt còmodo, però no fa gayre polit.

PETAQUES. S'en trobará un preciós surtit en classes fines, còm son en pélls de Russia, Australia y cocodrillo, à sa tenda d'Articles d'Escritòri y Dibuix d'els hereus de Don Gabriel Rotger, Cadena de Cort, 11.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—3 cèntims y 7 cèntims fan 1 real.
SEMBLANSES.—1. En que té qui el cuyda.
2. En qu'hey fan guardia.
3. En que té graus.
4. En que dejunan.

XARADA.....—Pa-la.
CAVILACIÓ.....—Campaner.
FUGA.....—Ets farts no es recòrdan dels de-juns.
ENDEVINAYA.—Es número 3.

GEROGLIFICH.

4+3 d: I á D. Ava N Cabo Sargent

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un nin petit à un sach?
2. ¿Y un Diccioniari à una ròsa?
3. ¿Y ses neules à ses ganancias des Teatro?
4. ¿Y un pebre de cirereta à La Mòrt?

XARADA

Ma primera sòla
Es un animal;
Y es sa segona
Signe musical;
Tirám sa tercera
Al qui no té sal;
Y es tot se tròba
Dins un arsenal.

PREGUNTES.

1. ¿Qual es s'ofici més trist de tots?
2. ¿Quant es qu'un hòmo vòl, y no vòl, una còsa à un mateix temps?
3. Qu'es allò que cercám sense haverhó perdut?

CAVILACIÓ.

¿MIRAS?

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.

FUGA DE CONSONANTS.

.d. .o. .a. .a. .o..a.a.

ENDEVINAYA.

Sense dí rès à ningú
Es méu nòm es nòm d'espant;
Tant si som vert còm madú
Tench un gustet molt picant.

Per tota sa colecció
MESTRE GRINOS.

(Ses solucions dissapte qui cé si som vius.)

1 DEZEMBRE DE 1883

Estampa d'En Pere J. Gelabert.